

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 000
ИНФО ЛИНИЈА
(БЕСПЛАТНА) 0800 33 222
Е-пошта: info@fzo.org.mk
Web: www.fzo.org.mk

Дата: 06.11.2013

СООПШТЕНИЕ

за остварување на право на ортопедски и други помагала

Фондот за здравствено осигурување на Македонија интензивно работеше на остварување на поквалитетни права за ортопедски помагала.

Измените кои Фондот ги направи се резултат на исцрпна соработка и барања кои ги имаа од националниот сојуз на инвалидизирани лица, здруженијата на пациенти, здравствените установи и од самите осигуреници. ФЗОМ излезе во пресрет на голем број од овие барања и направи измени на Правилникот за ортопедски и други помагала.

Од вторник, 12 ноември 2013 година стапуваат на сила новите права за ортопедските и други помагала, кои се објавени на 04 ноември 2013 во Службен Весник.

Овие измени значат поголеми права за осигурениците кои ги користат ортопедските помагала.

Воедно измените значат и нови трошоци за ФЗОМ во вредност од околу 15 милиони денари годишно. Измените се групирани во 8 дела:

1. Прво, почесто до нови протези за долни екстремитети - вештачки нозе – односно намести на три години, правото ќе се оствари на секои две години за лица од 18 – 65 години. Оваа новина е по барање од Националниот сојуз „Мобилност“. Ова право го користат 627 лица во просек годишно со вкупна вредност од 12.000.000 денари, нови средства 4.000.000 денари.

2. Почесто до миоелектрична протеза за горен екстремитет, правото ќе се оствари на секои две години, односно скратување од 36 на 24 месеци за деца од 6 до 18 години (по барање на осигуреници и здравствени установи). Ова право воедно е и најсофистицирано, бидејќи станува збор за мобилна вештачка рака. Оваа поволност во просек годишно е со вкупна вредност од 787.000 денари, нови средства 262.500 денари.

3. Намалување на партиципацијата за надколениците и подколениците ортози од 100,00 денари на минимум законски износ од само 10,00 денари. Овој бенифит ќе го почувствуваат 1144 лица, односно во просек годишно со вкупно вредност 1.029.300 денари.

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 000
ИНФО ЛИНИЈА
(БЕСПЛАТНА) 0800 33 222
Е-пошта: info@fzo.org.mk
Web: www.fzo.org.mk

4. Почесто до нови ортопедски чевли за дечиња до 7 години, наместо досегашното право кое го остваруваа два пати годишно, сега ова право дечињата ќе го остваруваат еднаш годишно. А за деца од 7 до 18 години наместо еднаш годишно, ова право сега ќе го остваруваат на 9 месеци (по барање од Националниот сојуз „Мобилност“ и осигуреници). Оваа новина е на задоволство на **5032 лица** во просек годишно, односно **со вкупна вредност од 10.740.000 денари, нови средства од 6.334.000 денари**

5. Почесто до ортопедско помагало – вештачка дојка (силиконска) еднаш годишно, што значи сега тоа право жените ќе го остваруваат секоја година, наместо како до сега, на секои две години (по барање на здружението „Животна искра“). Овој бенефит го почувствуваат **783 жени** во просек годишно, односно **со вкупна вредност од 4.807.000 денари, нови средства 4.807.00 денари.**

6. Воведување на ново помагало - привремена очна протеза за сите возрасни групи (по барање на осигуреници). Ова ново помагало ќе го користат **53 лица**, односно станува забор за нови средства **154.500 денари.**

7. Поголем избор на ортопедските помагала Подколел апарат со скочен зглоб и метална сандала и Радијалис апарат со софистицирани сериски прилагодувања (по барање на ортопедски куќи). **Нема фискални импликации**

8. Полесно до ортопедското помагало Надколелна корективна лонгета со корекција на контрактури во колелно и скочен зглоб со специјалност хирург (по барање на Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ Скопје). Наместо со препорака од ортопед, сега може и од хирург. Особено значајно за помалите места каде нема ортопеди. **Нема фискални импликации**

Се надеваме дека овие измени ќе придонесат до поквалитетен живот на овие групи на осигуреници и ќе им се овозможи непречено соочување со секојдневните предизвици, барем во овој домен на ортопедски помагала кој е во надлежност на ФЗОМ. **Вкупен број на осигуреници кои се опфатени годишно со овие олеснувања изнесува 7700 осигурени лица.**

Би сакале да напоменеме дека редовните контакти со здруженијата на пациенти, сојузот на инвалидизирани лица како и размислувањата на поединци-корисници на ортопедски помагала, во овој сегмент многу му помагаат на ФЗОМ за да може да им излезе во пресрет на начинот на добивање и користиње на ортопедските помагала.

Инаку, Фондот од вкупниот буџет троши 2 проценти за ортопедски помагала, или во последните 3 години од 350 милиони денари годишно се зголеми на 450 милиони денари. Најголемите три ставки во делот на ортопедските помагала се издвојуваат за: пелени (160 милиони), кеси за стоми - вештачки отвори 65 милиони и ортози за рбетен столб 49 милиони денари.

Истовремено Фондот најавува големи контроли за да се осигура дека нема да постојат злоупотреби при остварувањето на овие права и дека вистинските осигуреници ќе ги добијат вистинските ортопедски помагала на задоволство на осигурениците.

Детално образложение по групи:

1. Намалување на утврдениот рок на употреба на ортопедските помагала – протези за долни екстремитети од 36 на 24 месеци за возрастна група од 18 – 65 години

Од страна на националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија “Мобилност” до Комисијата за ортопедски помагала во неколку наврати е доставено барање за ревидирање и намалување на роковите за употреба на ортопедско помагало - протези за долни екстремитети за возрастната група од 18 – 65 години од 36 на 24 месеци.

Според образложението на националниот сојуз “Мобилност” станува збор за активни корисници кој поради секојдневните обврски се постојани корисници на протезата од 12 – 14 часа во текот на денот, а дел од нив се и во работен однос или на школување што доведува до значително побрза амортизација на овие ортопедски помагала.

По извршена компаративна анализа на Комисијата за ортопедски помагала за роковите на овој вид на помагала во референтните земји – Р. Србија , Р. Хрватска и Р. Словенија констатирано е дека рокот на овие помагала во овие земји е 24 месеци, што е за 12 месеци пократок рок во однос на Р. Македонија.

Врз основна на бројот на заверени потврди за протези за долни екстремитети во тековната 2010, 2011 и 2012 година и утврден просек од 627 заверени потврди за овие помагала е направена финансиска анализа за дополнителните средства кои Фондот ќе биде потребно да ги издвои доколку се усвои скратувањето на рокот за овие помагала.

Од финансиската анализа се утврди дека дополнителните парични средства кој би требало да бидат издвоени со скратување на рокот на ортопедските помагала – протези за долни екстремитети од 36 на 24 месеци за возрастната група од 18 до 65 години на годишно ниво би изнесувале околу **4.001.325,00 денари.**

2. Намалување на утврдениот рок на употреба на ортопедско помагало-миоелектронска протеза за раце од 36 на 24 месеци за возрастна група од 6 до 18 години.

До Комисијата за ортопедски помагала доставени се барања од осигуреници кои се корисници на ортопедското помагало миоелектронска протеза за раце дека рокот од 36 месеци е долг период за користење на ова помагало и потреба од истиот да се намали.

Со оглед на фактот дека станува збор на вулнерабилна група на осигуреници од 6 – 18 години кои секојдневно го користат ова помагало во текот на растот, развојот и училишните

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 000
ИНФО ЛИНИЈА
(БЕСПЛАТНА) 0800 33 222
Е-пошта: info@fzo.org.mk
Web: www.fzo.org.mk

активности Комисијата за ортопедски помагала смета дека е потребно намалување на рокот на употреба на ова помагало со цел правилно следење на физиолошкиот раст.

Со цел да се утврдат финансиските импликации по Фондот доколку би се направила измена на рокот за употреба на миоелектронска протеза за раце, стручните служби направија дополнителна анализа врз основа на податоците со кои располага Фондот, односно број на заверени потврди за возрасната група од 6 до 18 години во тековната 2010, 2011 и 2012 година.

По извршената анализа се утврди дека врз основа на утврден просек од 1 заверена потврда за миоелектронска протеза за раце годишно, финансиската импликација по Фондот би изнесувале околу **262.500,00 денари** дополнителни парични средства на годишно ниво.

3. Намалување на партиципацијата за надколениците и подколениците ортози од 100,00 денари на 10,00 денари.

Најголем дел од корисниците на надколениците и подколениците ортози се со тешка здравствена состојба како што е Церебралната парализа за кои се неопходни овие помагала, поради што Комисијата за ортопедски помагала смета дека партиципацијата треба да биде минимална, односно истата да биде намалена од 100,00 денари на 10,00 денари.

Целосно ослободување од партиципација за овие помагала не е можна, бидејќи истата не е предвидена во Законот за здравствено осигурување, а сепак помагалата се неопходни за функционирање на осигурениците. Со оваа предлог мерка Фондот им излегува во пресрет на финансиски загрозените осигуреници.

Врз основа на утврден просек од заверени потврди за овие помагала во изминатите три години извршена е финансиска анализа и притоа е констатирано дека потребни се дополнителни финансиски средства би изнесувале околу **102.930,00 денари** на годишно ниво.

4. Намалување на утврдениот рок на употреба на ортопедските помагала – ортопедски чевли за возрасната група од 0 до 7 години со скратување на рокот од 12 на 6 месеци, и за возрасната група од 7 до 18 години со скратување на рокот од 12 на 9 месеци.

Во доставените дописи од страна на националниот сојуз “Мобилност” со предлог измени во Правилникот меѓу останатите барања доставено е барање за скратување на рокот на употреба на ортопедските чевли за возрасната група од 0 – 7 години од 12 на 6 месеци, а за возрасната група од 7 до 18 години скратување на рокот од 12 на 9 месеци.

Според мислењето на Комисијата за ортопедски помагала со оглед на фактот дека станува збор за возрасна категорија во период на постојан раст и развој, а со тоа и промена на величината на стапалото се оправдува потребата од скратување на рокот на ортопедско помагало – ортопедски чевли.

По извршената финансиска анализа се утврди дека дополните парични средства кој би требало да бидат издвоени со скратување на рокот од 12 на 6 месеци за возрасната група

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 000
ИНФО ЛИНИЈА
(БЕСПЛАТНА) 0800 33 222
Е-пошта: info@fzo.org.mk
Web: www.fzo.org.mk

од 0 до 7 години и скратување на рокот од 12 на 9 месеци за возрасната група од 7 до 18 години на годишно ниво би изнесувале околу **6.334.068,00 денари**.

5. Намалување на утврдениот рок на употреба на ортопедско помагало – вештачка дојка (силиконска) од 24 на 12 месеци

Здружението антиканцер „Животна искра“ достави барање до Фондот за намалување на рокот на употреба на ортопедското помагало - вештачка дојка (силиконска) од 24 месеци на 12 месеци.

Од страна на Комисијата за ортопедски помагала беше спроведена компаративна анализа со соседните земји (Р.Србија, Р.Хрватска и Р.Словенија) на утврдените рокови за употреба на помагалото вештачка дојка (силиконска) и притоа беше констатирано дека рокот на употреба за ова помагало е 12 месеци, со исклучок на Р.Македонија во која утврдениот рок е 24 месеци.

Комисијата сметаше дека е потребно да се намали рокот на употреба на ортопедското помагало - вештачка дојка, од 24 на 12 месеци со цел задоволување на потребите на осигурените лица и изедначување на нивните права со правата на осигурениците од земјите во соседството.

По извршената финансиска анализа врз основа на просек од заверени потврди за ова помагало во тековната 2011 и 2012 година се утврди дека дополните парични средства кој би требало да бидат издвоени со скратување на рокот од 24 на 12 месеци за сите возрасни групи годишно ниво би изнесувале околу **4.326.858,00 денари**.

6. Воведување на ново помагало привремена очна протеза за сите возрасни групи

Од страна на Комисијата за ортопедски помагала беше спроведена компаративна анализа со соседните земји (Р.Србија и Р.Хрватска) за остварување на правото на привремена очна протеза и притоа беше констатирано дека во соседните држави осигурениците при првото поставување на очна протеза имаат право на привремена очна протеза во периодот кога треба да се дооформи очната шуплина.

Врз основа на искуствата од соседните држави и медицинската оправданост за неопходна потреба од привремена очна протеза за осигурените лица со дијагноза Q11 Анофталмус, Комисијата за ортопедски помагала смета дека ова помагало треба да биде вклучено во Списокот на ортопедски помагала како составен дел на Правилникот за индикации за остварување на право на ортопедски и други помагала.

По извршената финансиска анализа врз основа на заверени потврди во периодот на 2010, 2011 и 2012 година, се утврди дека дополните парични средства кој би требало да бидат издвоени за воведување на привремената очна протеза како ново помагало на годишно ниво би изнесувале околу **154.548,00 денари**.

ФОНД ЗА ЗДРАВСТВЕНО
ОСИГУРУВАЊЕ НА МАКЕДОНИЈА
www.fzo.org.mk

Адреса: Македонија бб, 1000 Скопје
Тел.: 02 3289 000
ИНФО ЛИНИЈА
(БЕСПЛАТНА) 0800 33 222
Е-пошта: info@fzo.org.mk
Web: www.fzo.org.mk

7. Дополнување на начинот на изработка за ортопедските помагала Подколен апарат со скочен зглоб и метална сандала и Радијалис апарат со сериски со прилагодување (по барање на ортопедска куќа)

До Комисијата за ортопедски помагала доставено е барање од страна од ортопедската куќа „Медикус Хелп“–Скопје за проширување на начинот на производство за ортопедските помагала вид 1 шифра 2304 Подколен апарат со скочен зглоб и метална сандала и шифра 2404 Радијалис апарат покрај индивидуална изработка да се додаде и сериски со прилагодување.

Со сериското прилагодување на ортопедските помагала Подколен апарат со скочен зглоб и метална сандала и Радијалис апарат се овозможува прилагодување на обликот и величината на помагалото според медицинските потреби на осигуреникот зачувувајќи ја својата намена и функционалност, а при тоа истите се едноставни за користење и одржување.

Според мислењето на Комисијата за ортопедски помагала со проширување на можноста за начинот на изработка на горенаведените помагала се овозможува проширување на листата на добавувачи за овие помагала и можност осигурениците да имаат можност да направат избор на помагало кое е најсоодветно за нивните потреби.

8. Дополнување на начинот на пропишување на ортопедското помагало Надколена корективна лонгета со корекција на контрактури во колено и скочен зглоб со специјалност хирург (по барање на Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ Скопје).

Од страна на Универзитетска клиника за хируршки болести „Св. Наум Охридски“ Скопје доставено е барање да и покрај другите помагала кои можат да ги пропишат хирурзите се дополни со ортопедското помагало „Надколена корективна лонгета со корекција на контрактури во колено и скочен зглоб“.

Според медицинските индикации за кои следува помагалото „Надколена корективна лонгета со корекција на контрактури во колено и скочен зглоб“ наведени во Списокот за ортопедски и други помагала како составен дел на Правилникот и за кои истото е медицински индицирано со цел подобрување на здравствената состојба на осигурениците покрај специјалистите ортопеди и физијатри кои го имаат правото за пропишување на помагалото и специјалистите хирурзи се вклучени во процесот за лекување и опоравување на осигурениците.

Според Комисијата за ортопедски помагала потребно е да се дополни Списокот за ортопедски и други помагала за помагалото „Надколена корективна лонгета со корекција на контрактури во колено и скочен зглоб“ во делот на начин на пропишување со специјалност хирург.

Фондот ја продолжува својата посветеност во обезбедување на што поквалитетни здравствени услуги за осигурениците и унапредување на соработката со сите чинители во здравствениот систем.

Со почит,
ФЗОМ